

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

14.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 18-го Февраля — 1838 — Wilno. Piątek. 18-go Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Февраля.

Высочайшая Грамота.

Нашему Статскому Советнику, Члену Императорской Россійской Академіи *Крылову*.

Отличные успѣхи, коими сопровождались ваши долговременные труды на поприщѣ отечественной Словесности, и благородное, истинно Русское чувство, которое всегда выражалось въ произведеніяхъ вашихъ, сдѣлавшихся народными въ Россіи, обращали на себя Наше постоянное вниманіе, въ ознаменованіе коего жалуемъ васъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго ордена Нашего Св. Станислава второй степени, знаки коего, при семъ препровождаемые, Повелѣваемъ вамъ возложить на себя и носить по установленію. Пребываемъ къ вамъ Императорскою и Царскою милостію Нашею благосклонны.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

Въ Санктпетербургѣ.
2-го Февраля, 1838 года.

НИКОЛАЙ.

— Въ Высочайшемъ Указѣ за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ, 25-го Января, изображено: „Пожаръ, истребившій часть Зимняго Дворца Нашего, былъ случаемъ къ новымъ изъявленіямъ усердія Нашихъ вѣрныхъ подданныхъ. По доходящимъ до Насъ отовсюду свидѣніямъ, люди всѣхъ состояній ревнуютъ, каждый по мѣрѣ средствъ своихъ, содѣйствовать добровольными приношеніями возстановленію сего зданія. Сіи приношенія не будутъ нужны; Мы не принимаемъ ихъ: но чувства, къ нимъ побуждающія, чувства вѣрноподданнической привязанности къ Намъ и Престолу, всегда при всякомъ болѣе или менѣе важномъ событіи обнаруживающіяся съ новою силою, глубоко трогаютъ Наше сердце. Мы желаемъ, чтобъ сіе было также повсюду извѣстно, и для того Повелѣваемъ вамъ чрезъ начальниковъ губерній и Губернскихъ Предводителей Дворянства, которое и въ настоящемъ случаѣ доказало, сколь оно вѣрно своему назначенію и правилу быть первымъ въ дѣйствіяхъ и примѣрахъ усердія, объявить любезнымъ подданнымъ Нашимъ всѣхъ сословій Монаршую признательность Нашу за сіи знаки ихъ приверженности. Они Намъ драгоцѣнныя вещественныхъ сокровищъ и изящнѣйшихъ произведеній искусства. Мысль о нелицемѣрной, ни въ какихъ обстоятельствахъ непремѣняющейся любви Нашихъ вѣрныхъ подданныхъ, облегчаетъ для Насъ бремя заботъ и трудностей правленія: ибо въ сей любви Мы видимъ залогъ и будущаго благоденствія, и славы любезнаго Отечества Нашего.“

— Высочайшимъ Указомъ, 11-го Января, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Правительствующему Сенату, Командиру Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генералъ - Лейтенанту Головину, предоставлена та самая власть относительно преданія суду и окончательнаго утвержденія приговоровъ по войскамъ, ему ввѣреннымъ, какою облеченъ былъ его предѣстникъ,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 10-go Lutego.

Najwyższy Dyplomata.

Naszemu Radcy Stanu, Członkowi CESARSKIEJ Rosyjskiej Akademii *Kryłowu*.

Odnaczające się postępy, które towarzyszyły długim waszym pracom w zawodzie Literatury oyczystey, i szlachetne, prawdziwie Ruskie uczucie, zawsze się malujące w pismach waszych, które stały się narodowemi w Rosyi, zwracały na siebie stateczną Naszą uwagę, na dowód której mianujemy was Kawalerem CESARSKIEGO i KRÓLEWSKIEGO Orderu NASZEGO Sw. Stanisława drugiego stopnia, którego znaki przy tém załączone, Rozkazujemy wam włożyć na siebie i nosić podług ustaw. Zostajemy ku wam CESARSKĄ i KRÓLEWSKĄ łaską NASZĄ przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką podpisano:

W St. Petersburgu,
2-go Lutego 1838 roku.

НИКОЛАЙ.

— W Najwyższym Ukazie z Własnoręcznym Jego CESARSKIEJ Mości podpisem, danym P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych, 25-go Stycznia, wyrażono: „Pozar, który zniszczył część Zimowego NASZEGO Pałacu, był powodem do nowych oświadczeń gorliwości NASZYCH wiernych poddanych. Podług dochodzących do Nas zewsząd wiadomości, ludzie wszystkich stanów pragną, każdy w miarę swych środków, dopomagać przez dobrowolne ofiary do odbudowania tego gmachu. Ofiary te nie będą potrzebne; nie przyuymujemy ich: ale uczucia, do tego ich pobudzające, uczucia przywiązania wiernych poddanych ku NAM i Tronowi, zawsze w każdym więcej lub mniej ważnym wypadku okazujące się z nową mocą, głęboko poruszają Nasze serce. Chcemy, ażeby to było także wszędzie wiadomem, i dla tego Rozkazujemy wam przez Naczelników Gubernij i Gubernialnych Marszałków Dworzactwa, które i w tym razie dowiodło, jak jest wierne swemu przeznaczeniu i powinności być pierwszym w działaniach i przykładach gorliwości, oświadczyć kochanym poddanym NASZYM wszystkich stanów MOnARSZĄ NASZĄ wdzięczność za te okazy ich przywiązania. Droższe one NAM są od materyalnych bogactw i najpiękniejszych płodów sztuki. Myśl o prawdziwej i w żadnych okolicznościach niezmienney miłości NASZYCH wiernych poddanych, czyni dla Nas lżeyszym ciężar troskliwości i trudów rządzenia: w tey bowiem miłości widzimy rękomię i przyszłej pomyślności, i sławy Narodowej NASZEJ Oyczyzny.“

— Przez Najwyższy Ukaz, 11-go Stycznia, z własnoręcznym Jego CESARSKIEJ Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, Dowódcy Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego, Jenerał-Porucznikowi *Gołowinowi*, nadano tę samą władzę względnie oddawania pod sąd i statecznego utwierdzenia wyroków w wojskach, jemu powierzonych, jaką miał jego poprzednik, Jenerał-Adjutant Baron Rosen, na mocy Najwyższego Ukazu,

Генераль-Адъютантъ Баронъ Розень Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 3-го Октября 1832 года.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 26 день минушаго Декабря, Высочайше соизволилъ на предоставленіе Статскому Совѣтнику Гаевскому, независимо отъ должности Вице-Директора Департамента Народнаго Просвѣщенія, исправлять временно и обязанности Цензора при С. Петербургскомъ Ценсурномъ Комитетѣ, съ жалованьемъ, Цензору положеннымъ. (С. П.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Совѣтника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что по отношенію къ нему Г. Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Синода онъ Г. Министръ входилъ въ Комитетъ Гг. Министровъ съ представленіемъ о содержащемся въ монастырѣ, за произведенномъ въ малолѣтствѣ на 13 году возраста убійство своей матери, пономарскомъ сынѣ Иванѣ Коломенскомъ, обвиняемомъ снова въ неблагонамѣренныхъ поступкахъ и дурномъ поведеніи. На положеніе Комитета послѣдовало собственноручное Его Императорскаго Величества повелѣніе: „Подобныхъ людей всегда отдавать въ крѣпостные арестанты.“ (Опуб. Прав. Сен. 24 Января 1838 г. (С. В.)

Извлечение изъ Высочайше утвержденного 29 Декабря 1837 г. Положенія о Комиссіи, учрежденной при Кабинетѣ Его Величества, для возобновленія Императорскаго Зимняго Дворца.

I. Комиссіи предлежитъ какъ устройство и отдѣлка Дворцоваго зданія вообще, такъ и внутреннее онаго украшеніе и меблировка. Комиссія состоитъ, подъ предсѣдательствомъ Министра Императорскаго Двора, изъ Членовъ, Главныхъ Архитекторовъ и Канцелярій. Членами Комиссіи назначаются: Оберъ-Шталмейстеръ Князь Долгоруковъ, Генераль-Адъютантъ Клейнмихель, Инженеръ-Генераль-Лейтенантъ Готманъ, Кабинета Его Величества: Вице-Президентъ, Гофмейстеръ Князь Гагаринъ и Члены: Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Андреевъ, Камергеръ Сениавинъ, и состоящій въ должности Члена, Коллежскій Совѣтникъ Князь Грузинскій. Главные Архитекторы суть: 4-го класса Штаубертъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Стасовъ и Надворный Совѣтникъ Брюлловъ.

II. Комиссія, въ отношеніи предлежащихъ ей предметовъ занятій, раздѣляется на двѣ части: а) Хозяйственную, и б) Искусственную. Къ части хозяйственной относятся всѣ распоряженія по предмету производства работъ и устройству Дворца. Она также вызываетъ желающихъ производить торги, дѣлаетъ нужныя покупки, и распоряжаетъ выдачу суммъ по расходамъ утвержденнымъ. — Къ части искусственной принадлежит непосредственно предварительное разсмотрѣніе проектовъ, чертежей и смѣтъ; всѣхъ предположеній Архитекторовъ и повѣрки отчетовъ въ техническомъ отношеніи; а также составленіе условій на разныя работы по Искусственной части. Сообразно такому раздѣленію занятій Комиссіи, самыя обязанности по симъ занятіямъ раздѣляются между Членами ея также по частямъ, и возлагаются: По части Хозяйственной: на Оберъ-Шталмейстера Князя Долгорукова, Генераль-Адъютанта Клейнмихеля, Вице-Президента Кабинета Его Величества, Гофмейстера Князя Гагарина, и Члена Кабинета, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Андреева. По части Искусственной: на Генераль-Лейтенанта Готмана, Камергера Сениавина и Коллежскаго Совѣтника Князя Грузинскаго.

III. Комиссія, осматривъ зданіе Зимняго Дворца, и каждую часть, пожару подвергшуюся въ особенности, немедленно приступаетъ къ составленію по частямъ предположеній и способовъ къ возобновленію зданія, а также всѣхъ необходимыхъ плановъ, чертежей и смѣтъ. Всѣ смѣты составляются Архитекторами: Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникомъ Стасовымъ и Надворнымъ Совѣтникомъ Брюлловымъ, каждымъ особо, соотвѣственно той обязанности, которая возлагается на нихъ по Строительной части. Архитекторъ 4-го класса Штаубертъ, въ составленіи смѣтъ не участвуетъ; онъ разсматриваетъ ихъ совместно съ Искусственною частію. При составленіи предположеній и плановъ принимается въ основаніе, что большая часть Дворцоваго зданія должна быть возобновлена такъ точно, какъ она до пожара существовала, съ тѣмъ только, что приводятся въ исполненіе проекты, прежде сего на построеніе новыхъ частей Архитекторомъ Брюлловымъ составленные и Его Императорскимъ Величествомъ уже одобренные, и вновь назначаемыя по внутренности въ некоторыхъ комнатахъ перемѣны.

даного Рządzącemu Senatowi 3-go Października 1832 roku.

— CESARZ Jego Mość, po nayuniższém przełożeniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, w dniu 26-mi zeszłego Grudnia, Naywyżey zezwolił Radzcy Stanu Gajewskiemu, nie zależnie od obowiązków Wice-Dyrektora Departamentu Narodowego Oświecenia, sprawować czasowie i obowiązki Cenzora przy Sankt-Petersburskim Komitecie Cenzury, z piacą, Cenzorowi wyznaczoną. (P.P.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, Radzcy Taynego i Kawalera Dymitra Wasilewicz Daszkowa, że na odniesienie się do niego P. Ober-Prokurora Nayświętszego Synodu, tenże P. Minister czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów o utrzymującym się w monastérze, za popełnione w wieku 13-stu lat zabicie swey matki, synie zakrystyana Janie Kołomeńskim, obwinionym nawo o niedobre postęпки i złe prowadzenie się. Na postanowienie Komitetu nastął Własnoręczny Jego CESARSKIEY Mości rozkaz: „Takich ludzi oddawać zawsze do areztantów twierdzowych.“ (Opublikowano przez Rządzący Senat, 21-go Stycznia 1838 roku) (G.Sen.)

WYCIĄG Z NAYWYŻEY UTWIERDZONEY 29 GRUDNIA 1837 g. USTAWY O KOMISSYI, USTANOWIONEY PRZY GABINETCIE JEGO CESARSKIEY MOSCI, DLA ODBUDOWANIA CESARSKIEGO PAŁACU ZIMOWEGO.

I. Do Komissyi należy tak budowanie i robota Pałacowego gmachu wogólności, jako i wewnętrzne jego przyozdobienie i umeblowanie. Komissya składa się, pod Prezydencyą Ministra CESARSKIEGO Dworu, z Członków, Głównych Architektów i Kancellaryi. Członkami Komissyi naznaczeni: Wielki Koniuszy Xiążę Dothorukow, Jenerał-Adjutant Kleinmichel, Jenerał-Porucznik Inżynieryi Hotman, Gabinetu Jego CESARSKIEY Mości: Wice-Prezydent, Mistrz Dworu Xiążę Gagarin i Członkowie: Rzeczywisty Radzca Stanu Andrejew, Szambelan Sieniawin, i zostający w obowiązkach Członka, Radzca Kollegialny Xiążę Gruzinski. Głównymi Architektami są: 4-ey Klasy Sztaubert, Rzeczywisty Radzca Stanu Stasow i Radzca Dworu Briutłow.

II. Komissya, co do przedmiotów swych zatrudnień, dzieli się na dwie części: a) Gospodarską, i b) Techniczną. Do części gospodarskiej należą wszystkie rozporządzenia co do odbywania robot i budowania Pałacu. Ona także wzywa życzących na targi, uskutecznia potrzebne kupie i rozporządza wydawaniem summ na rozchody wyznaczonych. Do części technicznej należy bezpośrednio poprzednicze rozpatrzenie projektów, planów i obliczeń, wszystkich podań Architektów i sprawdzenie rachunków we względzie technicznym; tudzież ułożenie warunków na różne roboty w części technicznej. Zgodnie z tym podziałem zatrudnień Komissyi, same obowiązki tych zatrudnień rozdziałają się pomiędzy jey Członkami także częściami, i wkładają się: W części Gospodarskiej: na Wielkiego Koniuszego Xięcia Dothorukowa, Jenerał-Adjutanta Kleinmichela, Wice-Prezydenta Gabinetu Jego CESARSKIEY Mości, Mistrza Dworu Xięcia Gagarina, i Członka Gabinetu, Rzeczywistego Radzcę Stanu Andrejewa. W części Technicznej: na Jenerał-Porucznika Hotmana, Szambelana Sieniawina i Radzcę Kollegialnego Xięcia Gruzinskiego.

III. Komissya, obeyrzawszy budowę Pałacu Zimowego, i każdą część, przez pożar zniszczoną, w szczególności przystępuje niezwłocznie do ułożenia częściowych projektów i sposobów do odbudowania pałacu, tudzież wszystkich potrzebnych planów, rysunków i obliczeń. Wszystkie wyliczenia układają Architekci: Rzeczywisty Radzca Stanu Stasow i Radzca Dworu Briutłow, każdy osobno, odpowiednio temu obowiązkowi, który się na nich wkłada w części Budowniczej. Architekt 4-ey klasy Sztaubert, w układaniu wyliczeń nie uczestniczy; rozpatruje on je razem z częścią techniczną. Przy układaniu projektów i planów przyjmuje się za zasadę, że większa część budowy Pałacu powinna być odnowiona tak zupełnie, jak była przed pożarem, z tѣm tylko zastrzeżeniem, że przyprowadzają się do skutku projekta, pierwey na odbudowanie nowych części projekt Architekta Briutłowa ułożone i przez Jego CESARSKĄ Mość już utwierdzone, jako też nowo naznaczone w niektórych pokojach odmiany wewnętrzne.

IV. Главные Архитекторы: Действительный Статский Советник Стасовъ и Надворный Советник Брюловъ, суть распорядители работъ. *Первому* изъ нихъ поручается возобновленіе Дворцоваго зданія вообще, наружная онаго отдѣлка и внутренняя отдѣлка обѣихъ церквей и всѣхъ залъ. *Последнему* предоставляется вся отдѣлка внутреннихъ комнатъ. Старшій Архитекторъ, 4-го класса Штаубертъ, не принимая на себя частной обязанности распорядителя работъ, ревизуетъ всѣ строительныя работы и имѣетъ общій надзоръ за успѣшнымъ, прочнымъ и правильнымъ оныхъ производствомъ. (С. В.)

Бендеры, 16-го Января. 11 минутъ Января, въ 9 часовъ вечера, жители города Бендеръ встревожены были довольно сильнымъ землетрясеніемъ; три продолжительныхъ удара непрерывно слѣдовали одинъ за другимъ, продолжаясь всего болѣе двухъ минутъ; послѣдній былъ особенно силенъ. Сотрясеніе происходило, по видимому, въ направленіи отъ сѣверо-востока къ юго-западу; ему предшествовала сильный подземный гулъ, подобно разразившемуся вдали грому; за 10 минутъ до землетрясенія при чистомъ небѣ, тихомъ воздухѣ и яркомъ сѣвнн звѣздъ, виднѣнъ былъ спустившійся по воздуху на западъ ясный метеоръ, а во время самаго землетрясенія въ той же сторонѣ сверкнула молнія (?); въ минуту землетрясенія термометръ показывалъ 25 градусъ мороза.

На другой день послѣ этого страшнаго явленія, утромъ 12 Января, небо сдѣлалось облачно и термометръ показывалъ уже только 6 градусовъ морозу.

— *Рейны* (Бессараб. Области) 17 Января. Въ началъ 9 часа по полудни, 11 Января, здѣсь происходило колебаніе земли съ чрезвычайно сильными подземными ударами; оно продолжалось около четырехъ минутъ. Городскія зданія потерпѣли при этомъ большое поврежденіе; земля береговъ отъ Рейны внизъ по рѣкѣ Дунаю во многихъ мѣстахъ провалилась, и потоплена водою. 13 ч. по полудни въ 5-мъ часу снова было замѣтное потрясеніе земли, но въ этотъ разъ оно никакихъ несчастныхъ послѣдствій не произвело.

— *Левоз*, (Бессараб. Области) 17 Января. 11 Января, въ половинѣ 9-го часа вечеромъ, при большой мглѣ въ воздухѣ, ощущены были три сильныхъ, а 13-го Января въ исходѣ 3-го часа утромъ и 15-го Января по полудни въ половинѣ 4-го часа, два легкіе удара землетрясенія, слѣдовавшіе одинъ за другимъ, съ запада къ востоку; первыя изъ нихъ продолжались по двѣ, а послѣдніе по одной минутѣ. 11 числа второй ударъ сопровождался необыкновеннымъ подземнымъ гуломъ и былъ такъ силенъ, что колокола въ церквахъ сами собою зазвонили, а въ прочихъ зданіяхъ стѣны, потолки и крыши сильно трещали; трубы, печи, стекла изъ оконъ, падали. Люди въ испугъ выбѣгали изъ домовъ; вой, ревъ животныхъ еще болѣе увеличивали всеобщій страхъ. Впрочемъ нынѣшнее землетрясеніе никакихъ особенно важныхъ послѣдствій не произвело.

— 11 Января, въ 9 часовъ вечера, жители Измаила приведены были въ ужасъ сильнымъ землетрясеніемъ; подземный гулъ и колебаніе земли продолжались не болѣе трехъ минутъ, и имѣли направленіе отъ сѣверо-запада къ юго-востоку. Къ счастью, это случилось не во время общаго сна: многіе выбѣжали изъ домовъ, и тѣмъ избавились отъ слѣдствія разныхъ обрушеній внутри домовъ. Надобно замѣтить при этомъ, что землетрясеніе было сильнѣе на высотѣ города, гдѣ ни одинъ домъ не остался безъ поврежденія; напротивъ того, изъ живущихъ на скатѣ горы къ рѣкѣ Дунаю, очень немногіе потерпѣли отъ землетрясенія, и не такъ сильно чувствовали подземные раскаты; на рѣкѣ — которая покрыта льдомъ, — никакихъ значительныхъ слѣдовъ отъ землетрясенія не замѣчено.

Не говоря уже о чувствительныхъ убыткахъ, повесенныхъ при этомъ происшествіи здѣшними жителями, всеобщее сожалѣніе возбуждаетъ соборъ Покрова Пресвятыя Богородицы, который во многихъ мѣстахъ поврежденъ; особенно въ сводахъ надъ алтаремъ, оказались двѣ трещины столь большія, что врядъ-ли можно будетъ производить богослуженіе въ этомъ храмѣ.

Всѣ помнящіе землетрясеніе, бывшее здѣсь въ Ноябрь 1829 г. увѣряютъ, что нынѣшнее было гораздо сильнѣе и продолжительнѣе.

— *Журжа*, 12 Января. 11 ч. Января, въ 3 часовъ по полудни, здѣсь было величайшее землетрясеніе, продолжавшееся 2 минуты и 5 секундъ. Зданія столь сильно поколебались, что въ цѣломъ городѣ едва ли остался хотя одинъ домъ, гдѣ бы не произошло значительныхъ поврежденій, трещинъ и даже паденій стѣнъ и печей. (Сиб. В.)

V. Главные Архитекци Рзeczywisty Radca Stanu Stasow i Radca Dworu Briulow, są rozrządzicielami robot. *Pierwszemu* z nich porucza się odnowienie Pałacu w ogólności, zewnętrzne jego ukończenie i wewnętrzne ukończenie obu kaplic i sal wszystkich. *Ostatniemu* zostawuje się całe ukończenie pokojow wewnętrznych. Starszy Architekt, 4-tey Klasy Staubert, nie biorąc na siebie szczególnego obowiązku rozrządziciela robot, rewiduje wszystkie roboty budownicze i ma ogólny nadzor nad szybkim, trwałym i regularnym ich wykonaniem. (G. Sen.)

Bender 16-go Stycznia. Dnia 11-go zeszłego Stycznia, o dziewiątej wieczorem, mieszkańcy miasta Benderu przestraszeni byli dość mocnym trzęsieniem ziemi; trzy przeciągłe uderzenia nieprzerwanie jedno za drugim następowały, w ogólności trwały więcey jak przez dwie minuty; ostatnie było najmocniejsze. Wstrząśnienie, jak się zdaje, było w kierunku od północy - wschodu na południo-zachod; wstrząśnienie to było poprzedzone mocnym łaskotem podziemnym, podobnym do rozlegającego się w oddaleniu grzmotu; 10-cią minutami przed trzęsieniem, wśród czystego nieba, cichego powietrza i mocnego światła gwiazd, widziany był, spuszczaający się w powietrzu w stronie zachodniej, meteor jasny, a w czasie samego trzęsienia w teyże stronie mignęła błyskawica (?); w chwili trzęsienia ziemi termometr wskazywał 25 stopni mrozu.

Nazajutrz po tém strasznym zjawisku, zrana 12 stycznia, niebo było pochmurne, a termometr wskazywał już tylko 6 stopni mrozu.

Rejny, (Obwodu Bessarabskiego) 17-go Stycznia. O godzinie dziewiątej wieczorem, 11-go Stycznia, dało się tu uczuć trzęsienie ziemi z nadzwyczajnie mocnymi podziemnymi eksplozjami, trwające około czterech minut. Budowy mieskie zostały przy tém bardzo uszkodzone; ziemia brzegow od Reynow w dół po nad rzeką Dunajem w wielu miejscach zapadła, i zalana została wodą. Dnia 13-go o piątej z południa znowu dało się czuć wstrząśnienie ziemi, ale żadnych już nieszczęśliwych skutkow nie zrządziło.

Leow, (Obwodu Bessarabskiego) 17-go Stycznia. Dnia 11-go Stycznia, o pół do dziewiątej wieczorem, przy wielkiej mgle w powietrzu, dały się czuć trzy mocne, a 13-go Stycznia po trzeciej godzinie zrana i 15-go Stycznia o pół do czwartej z południa, dwie lekkie eksplozy trzęsienia ziemi, jedna po drugiej, z zachodu na wschód; pierwsze z nich trwały po dwie, a ostatnie po jednej minucie. Dnia 11-go eksplozya druga dała się czuć z nadzwyczajnym szumem podziemnym i tak była mocna, że dzwony w kościołach same zadzwoniły, a w niektórych domach ściany, sufity i dachy mocno trzeszczały; kominy, piece, szyby z okien padały, ludzie w przelęknieniu wybiegli z domow; wycie i ryczenie zwierząt jeszcze więcey powiększało przestach powszechny. Zresztą to trzęsienie ziemi żadnych znacznych uszkodzeń nie zrządziło.

— Dnia 11-go Stycznia, o dziewiątej wieczorem, mieszkańcy Izmaïłowa przelęknieni byli mocnym trzęsieniem ziemi; łaskot podziemny i wahanie się ziemi, trwały nie dłużej nad trzy minuty, i miały kierunek z północy-zachodu na południo-wschód. Szczęściem, że się to zdarzyło nie w czasie nocy i wielu wybiegło z domow, przez co unikło skutkow różnych zawaleń wewnątrz doma. Przytém zauważyć potrzeba, że trzęsienie mocniejsze było na wyższym miejscu miasta, gdzie żaden dóm nie został bez uszkodzenia; gdy tymczasem z mieszkających na pochyłości góry ku Dunajowi, bardzo nie wiele ucierpiało od trzęsienia, i nie tak wyraźnie słyszeli łaskot podziemny; na rzece — lodem pokrytey, — żadnych znacznych śladow trzęsienia nie dostrzeżono.

Не mówiąc już o dotkliwych stratach, które tu-teysi mieszkańcé ponieśli przy tym wypadku, wszyscy żałują nadewszystko Soboru Opieki Najświętszey Panny, który w wielu miejscach został uszkodzony; szczególniey w sklepieniu nad ołtarzem, okazały się dwie rysy tak wielkie, że zaledwie odbywać można będzie nabożeństwo w tey świątyni.

Wszyscy pamiętający trzęsienie ziemi, które było tu w Listopadzie roku 1829, zapewniają, że terazniejsze było daleko mocniejsze i dłuższe.

— *Żurża* 12 Stycznia. Dnia 11-go Stycznia, o ósmey wieczorem, było tu wielkie trzęsienie ziemi, trwające 2 minuty i 5 sekund. Budowy tak mocno się wachaly, że w całym mieście ledwo kilka domow zostało, w których nie zrządzono znacznych uszkodzeń, rysow, a nawet obalenia ścian i piecow.

— Въ Сѣверной Пчелѣ (1-го Февраля) помѣщено извѣстіе объ учрежденіи общества для застрахованія земныхъ произрастеній отъ физическихъ бѣдствій. — Почитаемъ неизлишнимъ сообщить и нашимъ читателямъ напечатанную въ сей газетѣ статью объ этомъ общепольномъ предпріятіи.

„Россія, по обширности своихъ полей и многочисленному классу земледѣльцевъ, не только что продовольствуетъ внутренними способами все огромное народонаселеніе Имперіи, но ежегодно отпускаетъ за границу, на многіе милліоны рублей, зерноваго хлѣба: это ясно доказываетъ, какую массу представляетъ ежегодный сборъ земныхъ произрастеній въ Россіи. Чтобы съ точностію опредѣлить это количество, необходимо было бы имѣть положительное свидѣніе о числѣ ежегодно производимыхъ посѣвовъ? Но какъ съ должною точностію имѣть таковыя свидѣнія вовсе невозможно, то всего легче опредѣлить это количествомъ потребленія. Полагая, по самому малому расчету, что изъ пятидесяти милліоновъ жителей, въ средней пропорціи лѣтъ, поля, состоянія, разнообразныхъ цѣвъ и средствъ, каждый употребляетъ въ пищу земныхъ отечественныхъ произрастеній ежегодно только на 36 р. 50 к. (т. е. на 10 к. ежедневно), общій выводъ составитъ около двухъ тысячъ ста милліоновъ рублей, не включая сюда цѣнности количества посѣвовъ и отпусковъ за границу, что весьма приблизительно опредѣляетъ массу ежегоднаго сбора зерноваго хлѣба въ Россіи.

Всѣмъ извѣстно, что земледѣліе есть одна изъ основныхъ причинъ богатства и благосостоянія многочисленнѣйшаго класса жителей въ Россіи. Но многоразличіе климатовъ и почвъ очень часто подвергаетъ посѣвы разнообразнымъ физическимъ бѣдствіямъ, разрушающимъ ожидаемый урожай и производящимъ крайность, голодъ и всякаго рода бѣдствія. Конечно, въ общемъ составѣ, эти случаи малозначительны, но тѣмъ не менѣе гибельны для того владельца, котораго постигаютъ. А кто именно можетъ поручиться, что его посѣвы никогда не подвергнутся неурожаю? Есть ли хотя одно поле, на коемъ десятки лѣтъ производятся посѣвы, ни разу не подвергшееся неурожаю, и можно ли предугадать, когда именно это случится? Большія перемѣны физическія во временахъ года, градъ, безвременные морозы, саранча и тысячи другихъ причинъ, въ самое краткое время уничтожаютъ годовую надежду земледѣльца, въ частности или совсѣмъ. Кому изъ владѣльцевъ, получающихъ свои доходы отъ земныхъ произрастеній, не случилось испытать крайности, происходящія отъ неурожая? Всякій согласится, что ежели въ цѣлой Имперіи царствуетъ изобиліе, а только поля нѣсколькихъ владѣльцевъ подверглись неурожаю, то, тѣмъ не менѣе, послѣдніе страдаютъ, и всеобщее изобиліе не сколько не облегчаетъ ихъ участи и вознаграждаетъ ихъ потерю, а это можетъ случиться сегодня съ однимъ, а завтра съ другимъ! И гдѣ средства предугадать или отвратить бѣдствіе? Всѣ благомыслящіе владѣльцы думали о способахъ обезпечить себя отъ неурожая. А какъ это сдѣлать? Ближайшее средство, условиться между собою, всякій разъ дѣлать добровольную складку въ пользу потеряннаго неурожая; но это трудно согласить и въ одной губерніи, не только въ цѣломъ пространствѣ огромной Имперіи. А сколько тутъ встрѣтятся препятствій, недоразумѣній, споровъ и тому подобнаго, при отдаленности, существующей между разными частями государства. Дабы согласить таковыя противоположности, необходимо было учрежденіе такого рода, которое, сосредоточивая изъ общаго цѣлага массу доходовъ, для пособія постигнутыхъ неурожаемъ, представляло бы, такъ сказать, посредника между цѣлымъ многочисленнымъ классомъ земледѣльцевъ въ Россіи, для взаимнаго обезпеченія другъ друга на случай неурожая.

Для этой цѣли, какъ мы слышали, учреждается въ С. Петербургѣ: общество для застрахованія земныхъ произрастеній отъ физическихъ бѣдствій въ Россійской Имперіи.

Главное основаніе, на коемъ общество утверждается: взаимная маловажная премія съ застрахованныхъ посѣвовъ во всемъ пространствѣ Россіи, быть всегда въ готовности помогать, въ частности и исполнѣ, тѣмъ, у кого случится неурожай. Оно представляетъ учрежденіе именно такого рода, какъ сказано выше, черезъ посредство коего весь многочисленный классъ земледѣльцевъ въ Россіи будетъ вспомоществовать другъ другу на случай внезапнаго физическаго бѣдствія, въ какомъ бы мѣстѣ это ни случилось. Всякій застрахователь будетъ руководимъ утѣшительною мыслию; что платя ежегодно почти ничтожную премію, онъ обезпечиваетъ себя и семейство отъ случайностей неурожая; и способствуетъ въ обезпеченію цѣлой Имперіи навсегда отъ неурожая,

— W Pszczole Północnej (1-go Lutego) n nayduje się wiadomość o zawarciu się towarzystwa do assekuracji plodow ziemnych od nieszczęść fizycznych. — Poczytujemy za rzecz potrzebną udzielić i naszym czytelnikom wydrukowany w gazecie tej artykuł o tém, powszechnie użytecznym przedsięwzięciu.

„Rossya, dla obszerności swych pól i liczney klasy rolników, nie tylko że opatruje w wewnętrzne sposoby całą ogromną ludność Cesarstwa, ale corok wysyła za granicę, na kilka milionow rubli, zboża w ziarnie: to widocznie przekonywa, jaką masę stanowi coroczny plon ziemnych produktow w Rossyi. Ażeby z pewnością można było oznaczyć tę ilość, trzeba byłoby koniecznie mieć dokładną wiadomość o ilości corocznych zasiewow. Ale że z należytą pewnością zupełnie mieć takowych wiadomości nie podobna, przeto najłatwiej jest oznaczyć to przez ilość z potrzebowania. Szacząc z najmniejszego przypuszczenia, że z pięćdziesięciu milionow mieszkańców, w średniej proporcji lat, płci, stanu, rozmaitych cen i środków, każdy używa na pokarm oyczystych produktow ziemskich corocznie tylko na 36 rub. 50 kopiejek (to jest: na 10 kop. codziennie), ogólny wypadek uczyni około dwóchkroć sta tysięcy milionow rubli, nie łącząc w to wartości zasiewow i wywozu za granicę, co z małą bardzo różnicą wykazuje masę corocznego plonu zboża w Rossyi.

Wiadomo wszystkim, że rolnictwo jest jedną z gruntownych źródeł bogactwa i dobrego bytu najliczniejszej klasy mieszkańców w Rossyi. Ale rozmaitość klimatow i gruntow, bardzo często wystawia zasiewy na różne nieszczęścia fizyczne, które niszczą nadzieje oczekiwanego urodzaju i sprowadzają ostateczność, głód i wszelkiego rodzaju nieszczęścia. W ogólnym składzie zdarzenia te są bez wątpienia mało znaczące, ale nie mniej przeto zgubne dla tego właściciela, którego dotkną. A któż z pewnością może zaręczyć, że zasiewy jego nie ulegną nigdy nieurodzajowi? Jestże choć jedno pole, któreby przez dziesięć lat będąc zasiewane, żadnego razu nie uległo nieurodzajowi, możnaż przewidzieć, kiedy mianowicie to się przytrafi? Wielkie odmiany fizyczne w porach roku, grad, niewczesne, mrozy, szarańcza i tysiące innych przyczyn, w najkrótszym czasie niszczą roczną nadzieję rolnika, w części albo zupełnie. Komu z właścicieli, otrzymujących swe dochody z produktow ziemskich, nie zdarzyło się doświadczyć ostateczności, z nieurodzaju pochodzących. Każdy się zgodzi, że jeżeli w całym Cesarstwie panuje obfitość, a tylko pola kilku właścicieli, uległy nieurodzajowi, wtedy ci ostatni nie mniej przez to cierpią, i powszechny urodzaj najmniejszy nie przynosi ulgi w ich losie i strat ich nie wynagradza, a jednak to może się przytrafić dzisiaj jednemu, a jutro drugiemu. Gdzież są środki przewidzenia albo zapobieżenia nieszczęściu? Wszyscy dobrze myślący właściciele, starali się wynajdywać sposoby zabezpieczenia siebie od nieurodzaju. Ale jak to zrobić? Najbliższy jest środek, zawrzeć między sobą umowę, ażeby za każdym razem czynić dobrowolną składkę na rzecz dotkniętego nieurodzajem; ale na to ciężko jest zgodzić w jednej nawet Gubernii, nie tylko w całej przestrzeni ogromnego Państwa. Ież tu napotka się przeszkod, niewyrzumień, sprzeczek i t. d., przy takiej odległości pomiędzy różnymi częściami Państwa. Dla pogodzenia tych sprzeczności, dawała się czuć konieczna potrzeba takiego rodzaju zaprowadzenia, któreby łącząc w jedno z ogólnej całości masę dochodow, dla wspomżenia dotkniętych nieurodzajem, stanowiło, że tak powiem, pośrednika między całą liczną klasą rolników w Rossyi, dla wspólnego zabezpieczenia się na przypadek nieurodzaju.

W tym celu, jak słyszeliśmy, zawiera się w S. Petersburgu: Towarzystwo assekuracji plodow ziemskich od nieszczęść fizycznych w Cesarstwie Rossyjskiem.

Główną zasadą, na której się towarzystwo zawiera, jest: ażeby, pobierając małe premia od assekurowanych zasiewow w całej przestrzeni Rossyi, być zawsze w pogotowiu do wspomżenia częściami i w zupełności, tych, u których się zdarzy nieurodzaj. Towarzystwo to stanowi zakład takiego mianowicie rodzaju, jak już powiedziano wyżej, przez pośrednictwo którego, cała liczna klasa rolników w Rossyi, będzie się wzajemnie wspomagała na przypadek niespodziewanego nieszczęścia fizycznego, w jakimkolwiek miejscu to się zdarzyło. Każdy assekurant powodowany będzie pocieszającą myślą, że płacąc corocznie nie prawie nieznaną premią, zabezpiecza siebie i swą rodzinę od przypadkow nieurodzaju, i dopomaga do zabezpieczenia nazawsze całego Cesarstwa od nie-

голода и сопряженныхъ съ нимъ бѣдствій, всего болѣе огляжающихся бѣдѣйшій, слѣдовательно, и многочисленнѣйшій классъ жителей. Но если, съ одной стороны, учрежденіе подобнаго рода представляетъ полное обезпеченіе для застрахователей, то тѣмъ не менѣе существенны выгоды, ожидающія акціонеровъ общества. Кому изъ занимающихся политической экономіею неизвѣстно, что въ средней сложности нѣсколькихъ годовъ, результатъ ежегодныхъ потерь въ отношеніи къ посѣвамъ въ Россіи составляетъ не болѣе сотой части? Слѣдовательно, получивъ премію съ 99 частей, должно будетъ удовлетворить одну. Положимъ, что премія въ средней сложности будетъ 2 проц., то за удовлетвореніемъ истери, останется еще равная часть для дивиденда, а потому нѣтъ сомнѣнія, что дивидендъ акцій въ самомъ бѣдственномъ случаѣ будетъ не менѣе 20 проц.

Вникая во все эти подробности, и видя столь ясную общественную пользу въ учрежденіи такового общества, мы спѣшимъ обрадовать симъ извѣстіемъ всѣхъ благомыслящихъ соотечественниковъ, и вполнѣ увѣрены, что они, вмѣстѣ съ нами, пожелаютъ ему истинно патріотическому предпріятію всякаго успѣха и скорого начала его дѣйствій для общей пользы.“ (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 11-го Февраля.

Императоръ пожаловалъ въ Имп. Кор. Тайныя Советники своего Интернунція, и полчомочнаго Министра при Портѣ Оттоманской, Барона Штормера.

— Въ мерскомъ нашемъ корпусѣ произойдутъ некоторые перемѣны въ командѣ: Вице-Адмиралъ Дандоло командующій эскадрою на Востокъ, будетъ назначенъ въ той же должности въ Венецію а на его мѣсто поступитъ Капитанъ Бандеира, командовавший морскимъ постомъ въ Адриатическомъ морѣ. — О преобразованіяхъ въ войскѣ ничего теперь не слышно.

— Программа празднествъ при Коронаціи въ Медіоланѣ представлена на утверженіе Императору; между тѣмъ извѣстно, что все будетъ происходить съ пышностію и великолѣпіемъ. Италіянскіе Дворы соединенные болѣею частью родствомъ съ Австрійскимъ домомъ, объявили о прибытіи своемъ въ Медіоланъ къ этому празднику. (G. C.)

— Изъ Кронштадта, что въ Трансильваніи, пишутъ, что 23 Января, въ девятомъ часу вечера, ощущено было тамъ сильное землетрясеніе. Дома колебались; посуда, стоявшая на полкахъ, падала; нѣсколько сотъ печей и множество крышъ и стѣнъ обвалились. Жители оставшіеся по домамъ и разсыпанные по улицамъ, съ безмолвнымъ отчаяніемъ ожидали послѣдствій ужаснаго этаго явленія. При ужасахъ землетрясенія, борьба стихій, громъ и трескъ распавшейся въ нѣсколькихъ мѣстахъ сосѣдственной горы, содѣлали ночь эту памятною въ преданіяхъ Кронштадта. (O. G. II.)

— По полученнымъ извѣстіямъ, землетрясеніе происходило 23-го ч. не только въ Темесварѣ, но въ Панчовѣ, Вейскірхенѣ, Осавичи, Миклосѣ и старой Орсовѣ. Въ семь послѣднемъ городѣ оно было столь сильно, что опасались разрушенія всѣхъ домовъ, изъ коихъ ни одинъ не остался безъ поврежденія. Ночные сторожа утверждаютъ, что во время страшнаго сего происшествія, въ нѣкоторыхъ мѣстахъ показывался изъ подъ земли огонь. Домашнія животныя издавали какой-то пискливый голосъ и даже слышны были вой волковъ и ревъ медвѣдей.

— Трансильванская газета уведомляетъ изъ Германштадта отъ 24 Января: „Послѣ непрерывнаго сильнаго холода, 19, 20 и 21 ч. с. м., наступила при восточномъ вѣтрѣ оттепель, отъ которой совершенно растаялъ снѣгъ въ окрестностяхъ, потомъ 22 и 23 ч. наступила непріятная погода и значительный холодъ. 25-го ч. въ 8½ час. вечера при ясной погодѣ и въ тихомъ воздухѣ, раздался ужасный шумъ, подобно стуку вѣдушихъ чрезъ мостъ тяжело нагруженныхъ повозокъ; шумъ продолжался около 2 мин., и въ это время чувствуемы были два сильныя потрясенія земли. Свободно повѣшенный барометръ колебался почти полчаса; столькожъ времени въ воздухѣ слышны были глухой шумъ. Вскорѣ послѣ потрясенія, ясныя до сихъ поръ облака, покрылъ не большой туманъ. Многія зданія и между прочимъ Католическая приходская церковь потерпѣли значительное поврежденіе, даже завалились мѣстами печныя трубы. Изъ жителей никто не подвергся несчастію.“ (A.P.S.Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 10 го Февраля.

Князь Таллейранъ три уже дня очень боленъ. Опасаются, чтобы боль во всей силѣ не перешла въ

утожденію, глodu и поłączonych z niemi kłeszk, które naybardziej dotyczą nayubózsza, a tém samém, i nayliczniejszą klasę mieszkańców. Ale jeżeli z jednej strony takiego rodzaju urządzenie obiecuje zupełne zabezpieczenie dla assekurantów, tedy nie mniej pewne są korzyści, oczekujące akcyonistów Towarzystwa. Komu z zajmujących się ekonomią polityczną nie wiadomo, że w średniej proporcji lat kilku, rezultat strat corocznych względnie zasiewu w Rosyi wynosi nie więcej nad część setną? Ztąd wypada, że otrzymawszy premium od 99-ciu części, trzeba będzie zaspokoić jedną. Daymy, że premium w średniej proporcji będzie, 2 procenta, tedy po zaspokojeniu straty, równa jeszcze część pozostaje na dywidendę, a zatem niema wątpliwości, że dywidenda akcyi w nayniepomyślniejszym zdarzeniu będzie nie mnieysza nad 20 procentów.

Wchodząc we wszystkie te szczegóły, i widząc tak jawne dobro-publiczne w zawiązaniu takiego towarzystwa, spieszmy pocieszyć tą wiadomością wszystkich dobrze myślących rodaków, i zupełnie jesteśmy przekonani, że wszyscy razem z nami, będą życzyli temu, prawdziwie patryotycznemu przedsięwzięciu, powodzenia i rychłego rozpoczęcia jego działań dla dobra powszechnego. (G. Hand.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 11-go Lutego.

Cesarz Jmć udzielił godność Cesar. Król. Radcy Taynego, Internuncyuszowi swemu i pełnomocnemu Ministrowi przy Porcie Otomańskiej Baronowi Stürmer.

— Nasza marynarka ulegnie niejakim zmianom w wyższym dowództwie: wice-admirał Dandolo, mający pod swemi rozkazami eskadrę na Wschodzie, otrzyma także przeznaczenie w Weneocyi, na jego zaś miejsce póydzie na Wschód Kapitan Bendeira, który dowodził stacyą morską na Adryatyku. — O reformach w woysku, tylokrotnie już zapowiadanych, ucichło teraz zupełnie.

— Plan czyli program uroczystości koronacyney w Medyolanie, został już przedstawiony Cesarzowi do zatwierdzenia; témczasem wiemy, że wszystko będzie się odbywało z przepychem i okazałością. Dwory Włoskie, spokrewnione w naywiększej części z domem Austryackim, zapowiedziały obecność swoje w Medyolanie na czas tej uroczystości. (G. C.)

— Donoszą z Kronsztadu, w ziemi Siedmiogrodzkiej, że w dniu 23-cim Stycznia po 8-mey wieczorem doświadczyło to miasto nader mocnego trzęsienia ziemi. Domy się chwiały, spadały naczynia stojące na pułkach, obaliło się kilkaset kominów, i bardzo wiele zawaliło się dachów i murów. Mieszkańcy, częścią w domach zostający, częścią rozpięzchnieni po ulicach, oczekiwali z miłą rozpaczą ostatniego wypadku tego okropnego zjawiska. Prócz trzęsienia ziemi, walka żywiołów na jej powierzchni, grzmot i trzask góry przyległej, rozstępującej się w kilku miejscach, nakoniec gwałtowny porywach mieszkańców, tę noc uczyniły wiecznie pamiętną w rocznikach miasta Kronsztadu.

— Trzęsienie ziemi dnia 15-go z. m. miało miejsce, nie tylko w Temeswarze, ale podług otrzymanych doniesień także w Panczowie, Weiskirchen, Osawicy, Miklosie i Starej - Orsowie. W tém ostatniem mieście było tak mocne, że obawiano się zawalenia się wszystkich domów, z których nie masz żadnego bez uszkodzenia. Stróże nocni zapewniają, że w nocy, podczas tej strasznej katastrofy, wydobywał się płomień w niektórych miejscach z ziemi. Zwierzęta domowe wydawały jęk piskliwy, słyszano nawet wyjących wilków i ryczących niedźwiedzi.

— Gazeta Siedmiogrodzka donosi z Hermanstadtu pod 24 Stycznia: „Gdy po długich znacznych mrozach d. 19, 20 i 21 t. m., z mocnym wiatrem wschodnim nastąpiła odliga, która całkiem śnieg w okolicach zniszczyła, d. 22 i 23 znowu powróciła burzliwa pogoda z wielkimi mrozami. Dnia 23 wieczorem o pół do 9 przy zupełnie jasnym niebie i spokojnym powietrzu, dał się słyszeć straszliwy łoskot, podobny do stuku wielu naładowanych wozów przez most idących, który trwał około dwóch minut i podczas którego czuć się dały dwa mocne wstrząśnienia ziemi. Wolnie zawieszony barometr, chwiał się prawie przez półgodziny naksztalt wahadła zegarowego; tyleż czasu prawie słyszany był głuchy szmer w powietrzu. Wkrótce po wstrząśnieniu, czyste dotąd obłoki, lekką mgłą zaciągnięte zostały. Wiele gmachow, a między innemi, fara katolicka, poniosły znaczne szkody, i w niektórych miejscach zapadły kominy. Z mieszkańców nikt nie uległ nieszczęściu.“ (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 10 Lutego.

Książę Talleyrand od trzech dni mocno jest chory. Lękają się, ażeby zło nie przeszło w nogi, na które

ноги, которыми Князь давно уже страдает. Говорятъ, что Г. *Таллейранъ* въ послѣднія дни привелъ въ совершенное устройство свои бумаги и большую часть изъ нихъ сжегъ.

— Хотя надобно полагать, что дѣло о Грюнвальдскомъ лѣсѣ уже окончено, но военныя приготовленія на сѣверной границѣ не отмѣнены. Офицеры, долженствующіе поступить въ составъ назначенныхъ для экспедиціи полковъ, не получили никакихъ предписаній, въ отмѣну данныхъ имъ первоначально. Въ этомъ пунктѣ можетъ быть собрано отъ 40 до 50 тысячъ войска, въ теченіи двухъ недѣль.

— Въ высшемъ Парижскомъ обществѣ, носятъ слухи, что Герцогиня *Орлеанская* беременна. (О.Г.Ц.П.)

— Г. *Лафитъ* въ 6 здѣшнемъ избирательномъ округѣ, вчера большинствомъ голосовъ избранъ въ Депутаты. Число голос. было 1,522; изъ нихъ получили Г. *Лафитъ* 1031 и его соискатель, Г. *Массе*, 250. Прочіе 41 голосъ раздѣлялись.

— Сочиненіе Г. *Шатобриана* подъ загл. *Веронский Конгрессъ*, какъ полагаютъ, чрезъ нѣсколько дней поступитъ въ продажу.

— Сегодня въ слѣдствіе наименованія Гг. *Пасси* и *Гуэнз*, на биржѣ было большое движеніе, особенно отъ того что говорили, будто Г. *Ротшильдъ* недавно приглашенъ въ Совѣтъ къ Военному Министру на счетъ вопроса о редукаціи. Ассигнаціи 5 процен. и 3 проц. значительно понизились и взротно упали бы еще болѣе, еслибы изъ Лондона не прибыли благопріятнѣйшія извѣстія.

12-го Февраля.

Палата Перовъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи занималась различными поступившими къ ней прошеніями и потомъ продолжала совѣщанія о проектѣ закона на счетъ заведеній для умалишенныхъ. — Палата Депутатовъ не имѣла сегодня публичнаго засѣданія.

— Генераль-Маіоръ *д'Овре*, командовавшій до сихъ поръ дивизією въ Оранѣ, передалъ свою должность Генераль-Лейтенанту *Рапатею*, а самъ въ качествѣ Генеральнаго Маіора всей Африканской арміи приглашенъ въ Алжиръ.

— Такъ какъ Г. *Летроннъ* добровольно отказался отъ Профессорской катедры Исторіи въ здѣшнемъ Университетѣ, то она замѣщена Г-мъ *Мишелемъ*.

— Вторая эпоха исторіи Франціи во владѣніи Наполеона, сочиненная Г-мъ *Биньомомъ* вышла изъ печати. Она начинается съ Тильзитскаго договора до 1812 года.

— Новѣйшія письма изъ Мадрита отъ 3-го, ничего не доносятъ о движеніяхъ Карлистскаго Генерала *Базиліо Гарсія*, но подтверждаютъ извѣстіе о взятіи Карлистами города Мореллы въ Королевствѣ Валенціи. — Военный Министръ въ засѣданіи 2-го ч., прочиталъ рапортъ Генерала *Эспартеро* о сраженіи при Бальмазедѣ. Это извѣстіе принято благосклонно.

— Доходы письменной почты во Франціи въ продолженіе послѣднихъ 15-ти лѣтъ увеличились отъ 23,892,698 фран. до 37,405,510. Въ 1821 г. на почту подано писемъ только 45,382,151, а въ 1836, 78,970,561. Пересылка по почтѣ газетъ и печатныхъ книгъ, не увеличилась въ подобномъ размѣрѣ. Въ 1830, переслано около 40 милліон. Число это до 1833 увеличилось до 50 мил., но потомъ опять понизилось на 49 мил. и въ 1836, было только уже 46 мил. Это пониженіе особенно касается провинціальныхъ журналовъ, которыхъ сбытъ съ 1834, понизился съ 11,157,000 на 7,844,000.

— Академія Надписей и Свободныхъ искусствъ въ послѣднемъ своемъ засѣданіи, вмѣсто умершаго Графа *Рейнгарда*, избрала въ свои члены Елліано-Грека Филипа *Лебаса*.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 8 ч. с. м.: „Христиносы оставили Бальмазеду, разрушивъ укрѣпительныя работы сего мѣста. Вскорѣ по выходѣ ихъ, Карлисты овладѣли городомъ и часть ихъ отправилась преслѣдовать вышедшаго непріятеля. Карлистскій начальникъ генеральнаго штаба и начальникъ инженерной команды, занимаются уже возстановленіемъ укрѣпленій, потому, что хотятъ осадить крѣпость. Ее почитаютъ весьма важною, и потому нельзя объяснить, какъ *Эспартеро* рѣшился на это. Христиносы отступили на Вилларкайо. Также гарнизонъ Виллануэва де Мена будто оставилъ сію крѣпость. Слышно, что *Базиліо* съ 10,000 чел. пѣхоты, 800 конницы и 5 орудіями находится на пути въ Гранаду.“ (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 9-го Февраля.

Вчера происходило совѣщаніе на счетъ возстановленія Лондонской биржи. Мнѣнія были весьма различны; одни полагали нужнымъ 150,000, другіе 500,000

Хиѣже отъ давняго już czasu cierpi. Мовіа, że *Talleyrand* w ostatnich dniachъ zupełnie uporządkował swoje papiery i większą z nichъ część spalił.

— Chociaż okoliczności względem lasu Grünwaldskiego zdają się być załatwione, nie cofnięto jednak wojennychъ środkówъ na granicy północnej. Oficerowie, przeznaczeni do półkówъ, nie odebrali jeszcze rozkazu odwołującego. W dwóch tygodniachъ może być w tymъ punkcie zebrane wojsko, złożone od 40 do 50,000 ludzi.

— We wszystkichъ salonachъ paryzkichъ krąży wiadomość, że Хиѣзна Орлеанска jest przy nadziei.

— P. *Laffitte* w 6 tutejszymъ okręgu wyborczymъ, wczora obrany został na deputowanego znaczną większością głosów. Liczba głosujących wynosiła 1,522; z tychъ otrzymali P. *Lafitte* 1,031, i ubiegający się z nimъ P. *Massé* 250. Reszta 41 głosówъ rozdzieliła się.

— *Kongresъ Weroński* przezъ P. *Chateaubriand*, za dni kilka ma się ukazać w handlu хиѣgarskimъ.

— Dzisiaj, skutkiemъ mianowania PP. *Passy* i *Gouin*, na giełdzie było wielkie poruszenie, szczególniej, że prócz tego utrzymywano, że P. *Rotschild* przywołany był do Ministra Skarbu na radę względemъ zapytania o redukcji. Renty 5 процен. i 3 проц. znacznie spadły, i zapewna byłyby się jeszcze więcey zniżyły, jesliby z Londynu nie nadeszły pomyslniejsze wiadomości.

Dnia 12.

Izba Parówъ na dzisiejszymъ posiedzeniu swoimъ, zajmowała się rozmaitemi podanemi do niey prośbami i potemъ dalsze odbywała narady względemъ domu dla obłąkanychъ. Izba Deputowanychъ nie miała dzisiaj publicznego posiedzenia.

— Jenerał-Major *d'Auvray*, który dowodził dotąd dywizją w Oranie, w dowództwie тѣмъ zmieniony został przezъ Jenerał-Porucznika *Rapatel*, i powołany został na Majora Jeneralnego całej armii Afrykańskiej do Algieru.

— Przezъ добровольне wystąpienie P. *Letronne*, wakująca katedra historyi w tutejszymъ uniwersytecie, osadzona została przezъ P. *Michelet*.

— Druga epoka historyi Francyi pod Napoleonemъ przezъ P. *Bignon* właśnie wyszła zъ pod prasy drukarskiej. Zaczyna się ona od pokoju Tylżyckiego aż до roku 1812.

— Zъ najnowszychъ listówъ zъ Madrytu pod d. 3 nic niewiadomo o poruszeniachъ Jenerała *Karolistowskiego* *Basilio Garcia*, lecz potwierdza się wiadomość о wzjęciu miasta Morella w Królestwie Walencyi przezъ *Karolistów*. Minister wojny na posiedzeniu d. 2 przeczytałъ raportъ Jenerała *Espartero* о bitwie pod *Balmasedą*. Wiadomość ta zъ zadowoleniemъ została przyjętą.

— Dochody poczty listowej we Francyi, w ostatnichъ 15 latachъ powiększyły się od 23,892,698 fr. do 37,405,510 fr. W r. 1821 podano na pocztę listówъ tylko 45,382,151 w r. zaś 1836, 78,970,561. Przesłanie gazetъ i pismъ drukowanychъ pocztą, wzrosło w tymъże stosunku. W roku 1830, expedyowano około 40-stu milionówъ. Liczba ta od roku 1833 powiększyła się до 50 mil., lecz potemъ spadła na 49 milionówъ i w roku 1836 wynosiła tylko 46 mil. Zmniejszenie się to szczególniej tycze się gazetъ prowincjonalnychъ, których odbył od roku 1834 zmniejszył się zъ 11,157,000 na 7,844,000.

— Akademia napisówъ i sztukъ pięknychъ, na ostatniemъ swѣmъ posiedzeniu, na miejsce zmarłego Hrabiego *Reinhard* mianowała swymъ członkiemъ Hellenistę Filipa *Lebas*.

— Donoszą zъ Bayonny pod d. 8 t. m. „Krystyniści opuścili *Balmasedę*, zniszczywszy wszystkie roboty fortyfikacyjne tego stanowiska. Wkrótce po ichъ wyciągnięciu. *Karoliści* opanowali miasto i część zъ nichъ wyszła na ściganie odchodzącego nieprzyjaciela. *Karolistowski* Szefъ Sztabu Jeneralnego i dowódca Inżynierówъ, zajmują się jużъ naprawianiemъ okopówъ i chcą osadzić to miejsce. Uważają je bowiem за bardzo ważne i dla tego nie można objaśnić, co skłoniło *Esparterre* do takiego postępku. *Krystyniści* cofnęli się ku *Villarcayo*. Podobnież załoga w *Villanueva de Mena*, miała opuścić tę twierdzę. Podługъ obiegającej pogłoski, *Basilio* w 10,000 piechoty, 800 jazdy i 5 działъ, miałъ się znajdować na drodze do *Grenady*..“

A N G L I A.

Londyn, dnia 9-go Lutego.

Wczora odbywała się konferencya względemъ odbudowania giełdy Londyńskiej. Zdania były bardzo różne: jedni utrzymywali, że potrzeba będzie 150,000,

ф. стер. Определено отправить депутацию къ Канцлеру финансовой Палаты.

— *Devonport Telegraph* уведомляетъ, что находящийся теперь у Испанскихъ береговъ линейный корабль *Talavera* и второй называемый *Геркулесъ*, будутъ немедленно отправлены въ Канаду; оба имѣютъ по 74 орудія. По *Hampshire Chronicle* изданы повелѣнія вооружить къ веснѣ шесть линейныхъ кораблей, по 2 въ каждомъ изъ 3 главнѣйшихъ Англійскихъ портовъ, для перевозки на нихъ войска отправляемаго въ Канаду. Извѣстіе это вообще повраилось, такъ какъ перевозка на транспортныхъ корабляхъ, обыкновенно употребляемыхъ до сихъ поръ, несоответствуетъ своей цѣли.

— Въ Сити обдумываютъ средства для отвращенія недостатка между работниками шелковыхъ фабрикъ въ Шпитальфильдсѣ. Больше 20,000 сихъ несчастныхъ находятся въ крайней нищетѣ; все болѣе кажется удостовѣряются, что въ Лондонѣ не мѣсто для шелковыхъ фабрикъ, которыя успѣшнѣе могутъ быть въ Сѣверной Англій или Шотландіи, гдѣ дешевы угли.

— По письмамъ изъ Мексики, въ сей столицѣ 23 Ноября въ 12 час. 8 мин. по полуночи, опять случилось землетрясеніе. Удары продолжались 4½ мин. Это было сильнѣйшее землетрясеніе какого незапомнить. Колебаніе было волнообразно. Кафедральная церковь такъ повреждена, что для ея починки нужно будетъ по крайней мѣрѣ 12,000 пиастровъ. Въ предмѣстїяхъ многіе дома завалились и многіе люди убиты. (G. C.)

— Въ Нью-Йоркскихъ газетахъ напечатано содержаніе воззванія Маккензи отъ 18 Декабря. Онъ обѣщаетъ жителямъ Канады золотыя горы, и въ выраженїяхъ самыхъ поэтическихъ возбуждаетъ жителей къ всеобщему возстанію. Въ концѣ своего воззванія, онъ говоритъ, что настало самое благопрїятное время для дѣйствій, ибо зима удалитъ изъ Канады наемные красные мундиры. Къ этому воззванію приложенъ списокъ членовъ временнаго правленія, Президентомъ коего Маккензи назначилъ самого себя.

— Донесеніе Нью-Йоркскаго Губернатора законодательному собранію въ Албанѣ, заключаетъ самыя подробныя свѣдѣнія о происшествїи на рѣкѣ Ниагарѣ. Пароходъ *Каролина*, частная собственность одного изъ жителей Америки, стоялъ въ пристани замка Шлоссеръ, близъ извѣстнаго водопада. Въ ночь съ 29 на 30 Декабря 70 или 80 человекъ, на нѣсколькихъ вооруженныхъ лодкахъ, напали на пароходъ. Изъ 33 человекъ бывшихъ на этомъ суднѣ 12, или какъ нѣкоторые утверждаютъ 9, погибло. — Увѣряютъ, что всѣ умерщвлены по одиночкѣ, и въ числѣ ихъ два мальчика еще въ младенческомъ возрастѣ. Послѣ чего пароходъ отвязали, зажгли и пустили внизъ по рѣкѣ къ водопаду. Бездна его поглотила. Губернаторъ полагаетъ, что пароходъ доставилъ мятежникамъ оружіе и военные припасы, присовокупляя, что и это обстоятельство не можетъ оправдать злодѣянїя. При донесенїи приложены письма его и отвѣтъ Полковникъ *M'Nab*, въ которыхъ сей послѣдній утверждаетъ, что Американцы стрѣляли по его людямъ изъ замка Шлоссеръ. (O. F. C. H.)

И Т А Л І Я.

Римъ, 1-го Февраля.

Тогда какъ по ту сторону Альповъ жалуются на необыкновенно суровую зиму, именно когда въ Туринѣ 22 ч. п. м. холодъ доходилъ до 8 град., въ Миланѣ до 4, здѣсь и во всей южной Италіи умеренная температура. Только 3-го Января термометръ здѣсь на нѣсколько минутъ доходилъ до нуля. Съ этого времени мы постоянно имѣемъ нѣсколько градусовъ тепла; 15 Января термометръ показывалъ 10, 25 и 29 ч. пр. м. 12 град. выше нуля. Потому и неудивительно, что въ нашихъ садахъ нѣкоторыя деревья открыты весеннимъ цвѣтомъ. (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 2-го Февраля.

Кортесы во вчерашнемъ своемъ засѣданїи приняли проектъ закона на счетъ набора 40,000 чел. въ цѣлости, и теперь начнутся прѣвія объ отдѣльныхъ статьяхъ. Между тѣмъ нельзя объяснить въ точности, какимъ образомъ Министры хотѣтъ вооружить и содержать еще 40,000 чел., когда средства недостаточны и для настоящей арміи, и между прочимъ, многіе Офицеры въ Ст. Себастьянскомъ округѣ съ Августа 1837 не получили ни копѣйки жалованья.

— Королева утвердила постановленіе чрезвычайной военной подати на островахъ Пуэрто-Рико и Куба и теперь находящийся въ готовности въ Кадиксѣ корабль, немедленно отправится въ Антиллы.

— Въ Леонѣ 25-го ч. взбунтовалась часть гарнизона побужденная двумя Офицерами, которые хотѣли основать Республику. Между тѣмъ скоро удалось

иinni ze 500,000 фунт. стер. Postanowiono wysłać deputacją do Kanclerza Izby Skarbowey.

— *Devonport - Telegraph* donosi, że stojący teraz przy brzegach Hiszpańskich liniowy okręt *Talavera* i drugi zwany *Hercules*, będą niezwłocznie postane do Kanady; obadwa są 74 działowe. Podług *Hampshire-Chronicle*, wydane są rozkazy, ażeby uzbrojono na wiosnę sześć liniowych okrętów, po 2 w każdym z 3 główniejszych portów Anglii, z przeznaczeniem tychże pod wojsko wysyłające się do Kanady. Ta wiadomość podoba się powszechnie: ponieważ transport na okrętach przewozowych, zwykle dotąd używanych, nie jest tyle celowi odpowiadającym.

W City zajmują się obmyśleniem środków zaradzenia między robotników fabryk jedwabnych w Spitalfields. Wiącej, jak 20,000 tych nieszczęśliwych znajduje się teraz w jak najsmutniejszem położeniu; wszystko zdaje się coraz więcej wskazywać, że Londyn nie jest dla fabryk jedwabnych, które lepsze mają powodzenie w północnej Anglii lub Szkocyi, gdzie węgle są tanie.

— Podług listów z Meksyku, w stolicy tej 23-go Listopada 8 minut na 1-szą z północy, znowu zdarzyło się trzęsienie ziemi. Uderzenia trwały 4½ minuty. Było to najmocniejsze trzęsienie, jakie tylko mogą pamiętać. Poruszenie było falowe. Katedra takie poniosła uszkodzenia, że na jej wyreparowanie potrzeba będzie przynajmniej 12,000 piasstrów. Na przedmieściach zapadło wiele domów, a wielu ludzi utraciło życie.

— Dzienniki z New-York udzielają wiadomość o odezwie wydanej przez M'Kenzie, w dniu 18 Grudnia; obiecuje on w niej złote góry Kanadyczykom i zachęca w wyrażeniach szumnych i poetycznych do ogólnego powstania; kończy zapewnieniem, że nadszedł najprzyjajniejszy czas działania, gdyż zima oddalają od Kanady najemną ponsową odzież. Na końcu tej odezwy umieszczona jest lista tymczasowego rządu, którego prezydentem sam się M'Kenzie mianował.

— Naydokładniejszą wiadomość o wypadku na rzece Niagara, znajdujemy w postanowieniu Gubernatora New-Yorkskiego, do ciała prawodawczego, w Albany zgromadzonego. Statek parowy *Karolina*, własność prywatna jednego Amerykańskiego obywatela, stał w przystani zamku Schlosser, w bliskości sławnego wodospadu, gdy w nocy z 29 na 30 Grudnia, napadnięty został przez kilka uzbrojonych statków, mających osadę od 70 do 80 ludzi. Z 33 ludzi, znajdujących się na pokładzie *Karoliny*, zginęło 12, lub podług innych 9. Wszyscy mieli być pojedynczo wymordowani, a między nimi dwóch małych chłopców. Napadający, odwiązali potem statek, zapalili i puścili na prąd rzeki, gdzie przez wodospad został pochłonięty. Gubernator domyśla się, że ten statek przywoził rokoszom broń i wojenne zapasy; sądzi jednak, że ta okoliczność nie jest dostateczną do usprawiedliwienia tak mordeczego napadu. Przytacza także swoje listy i odpowiedzi Angielskiego Półkownika *M'Nab*, w których ten utrzymuje, że Amerykanie strzelali do jego ludzi, z zamku Schlosser. (G. R. K. P.)

W E O S N Y.

Rzym, 2 Lutego

Wtenczas, kiedy po tamtej stronie Alp użalają się na niezwyčajnie srogą zimę, a nawet w Turynie dnia 22 z. m. mieli mrozu 8 stopni, a w Medyolanie 4, cieszymy się tu, jak i w całych Włoszech-Południowych, bardzo umiarkowaną temperaturą. Tylko dnia 3 Stycznia termometr na kilka minut spadł był na zero. Od tego czasu mieliśmy ciągle po kilka stopni ciepła; 15-go Stycznia termometr pokazywał 10°, a d. 25, również 29 z. m. 12° nad zero. Dla tego nie można się dziwić, że teraz już w naszych ogrodach, niektóre drzewa pokryte są kwiatami wiosennymi. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Mадридъ, dnia 2 Lutego.

Kortezy na wczorajszym swém posiedzeniu przyjęły w ogólności projekt do prawa względem zaciągu 40,000 ludzi, i dopiero rozpoczną się rozprawy nad pojedynczemi artykułami. Tymczasem niewiadomo z pewnością, jakie Ministrowie obmyślą środki do uzbrojenia, i utrzymania jeszcze 40,000 ludzi, w tenczas kiedy niedostateczne są sposoby dla terazniejszej armii, a między innemi wiele oficerów w okręgu St. Sebastian od Sierpnia 1837-go, nieotrzymało ani feniga żołdu.

— Królowa potwierdziła prawo względem wybrania nadzwyczajnego podatku wojennego na wyspach Puerto-Rico i Cuba; stojący w pogotowiu w Kadyxie okręt uda się teraz niezwłocznie do Antyllów.

— W Leonie 25 Stycznia zbuntowała się część załogi, podburzona przez dwóch oficerów, którzy chcieli ustanowić rzeczpospolitą. Tymczasem wkrótce się udało

привести бунтовщиковъ въ повиновеніе. Два Офицера, *Доти* и *Гвисасола* разстрѣляны. (A.P.S.Z.)

ГРЕЦІЯ. Аѳины, 28-го Января.

Съ того времени, какъ Король *Оттонъ* лично председательствуетъ въ Совѣтѣ Министровъ, дѣятельность его усилилась вмѣстѣ съ умноженіемъ занятій. Спокойствіе въ Греціи ничѣмъ не нарушено. — Судя по нынѣшнимъ обстоятельствамъ, дѣла идутъ довольно хорошо. Французская и Англійская эскадры крейсируютъ въ Средиземномъ морѣ. — Адмиралъ *Галлуа*, съ своею эскадрою, усиленною нѣсколькими судами, держится береговъ Сиріи. (O. G. Ц. П.)

— За нѣсколько дней Министръ иностран. дѣлъ *Г. Цографосъ* прибылъ сюда на Французскомъ бригѣ и выдерживаетъ карантинъ въ здѣшнемъ карантинномъ заведеніи.

— Нѣсколько дней въ нашихъ гаваняхъ находится Французскій линійный корабль *Триденъ*, первый корабль по величинѣ прибывшій въ нашу гавань.

— Министерскій Совѣтникъ въ Министерствѣ Финансовъ, который за то, что женился на свояченицѣ, Епископомъ Аттическимъ отлученъ отъ церкви и въ слѣдствіе сего отлученія на днѣхъ отставленъ отъ Государственной службы. Вообще сожальютъ, что этотъ дѣятельный и честный человекъ оставилъ Министерство.

— Газета *Сотиръ*, изданіе которой было прекращено, опять будетъ выходить подъ прежнею редакціею. Неизвѣстно еще направленіе этой газеты, потому что въ объявленіи не сказано о томъ ясно; но основанія принятыя сею газетою въ послѣднее время и образъ мыслей Редактора заставляютъ думать, что новый *Сотиръ* приметъ для себя правиломъ примиреніе партій и поддержаніе Королевскаго престола, впрочемъ совершенно независимо отъ Министерства. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 15-го Января.

Нури-Эфенді бывшій Посланникъ въ Парижъ и наименованный недавно Мустешаромъ, 11-го ч. прибылъ сюда изъ Франціи. Отличныя способности, которыя доказалъ этотъ чиновникъ въ разныхъ обстоятельствахъ, а также его усердіе къ общему благу, служатъ достаточнымъ ручательствомъ, что онъ всѣми силами будетъ поддерживать предполагаемыя *Решидъ-Беемъ* реформы.

— Русскій пароходъ *Александра*, за 5 недѣль отпавившійся отсюда въ Одессу, вчера возвратился сюда со всѣми пассажирами, письмами и товарами, такъ какъ онъ по причинѣ льда, не могъ приплыть ни къ Одессѣ ни къ Севастополю. Въ Черномъ морѣ отъ сильнаго вѣтра лишился онъ своего парашета. Послѣднія бури въ Черномъ морѣ много причинили бѣдствій и давно незапомнятъ столь суровой и непріятной для навигаціи погоды.

— Воровства чрезвычайно здѣсь увеличиваются. На прошлой недѣль въ Галатѣ посредствомъ поддельнаго ключа, днемъ украли 10,000 піастровъ, и хотя воры довольно извѣстны, однако никто не смѣетъ преслѣдовать ихъ, опасаясь мщенія ихъ сотоварищей, которыхъ дерзость конечно еще увеличилась бы.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Египта и Сиріи, *Мегмедъ-Али* въ обѣихъ краяхъ дѣлаетъ значительныя вооруженія, коихъ собственная цѣль еще неизвѣстна. Теперь все болѣе увѣряются, что нельзя думать о мирной съ нимъ сдѣлкѣ, такъ какъ его требованія въ этомъ отношеніи, все болѣе и болѣе увеличиваются. Многіе даже полагаютъ, что онъ всѣми силами старается сдѣлать разрывъ съ Портою, а поступокъ *Мегмеда-Али* и его сына, заставляютъ конечно вѣрить, что это дѣло возможное. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Въ Греціи, за исключеніемъ школъ для первоначальнаго обученія юношества, Правительство основало три рода учебныхъ заведеній, то есть Еллинореческіе институты, гимназіи и университеты. Еллинореческіе институты существовали уже прежде Турецкой войны, въ послѣдствіи измѣнили только программу преподаваемыхъ предметовъ, сохраняя впрочемъ первоначальное свое названіе. Аѳинская гимназія заслуживаетъ особенное вниманіе, по знаменитой учености преподающихъ въ оной науки.

— Въ 1836 году, въ Парижѣ было съдено 72,235 быковъ, 17,221 корова, 77,250 телятъ, 378,351 баранъ, а въ 1837 году: быковъ 70,625, коровъ 19,065, телятъ 78,200, барановъ 378,351. Слѣдовательно, въ 1836 году Парижане съѣли болѣе быковъ (1610 лишнихъ), а въ 1837 году болѣе коровъ (1,844 лишнихъ), телятъ (950 лишнихъ), барановъ (7,095 лишнихъ) противъ 1836 года. (O. G. Ц. П.)

привести бунтовщиковъ до порядка. Обадway офицеры *Доти* и *Гвисасола*, zostali rozstrzelani. (A.P.S.Z.)

ГРЕСЦЯ.

Аѳены, dnia 28. Stycznia.

Od czasu, jak Król Otto sam przewodniczy naradom ministrów, podwoiła się jego czynność i pracowitość. Zupelna panuje w Grecyi spokojność, i wszystko, ile okoliczności terazniejsze pozwalają, idzie dosyć dobrze. Eskadry: francuzka i angielska na morzu śródziemnym są w wielkim ruchu; admirał *Gal-lois* krąży przy wybrzeżach Syrii, a eskadrajego wzmocniona została kilku wielkimi okrętami.

— Przed kilka dniami Minister Spraw Wewnętrznych *P. Zographos*, na brygu francuzkim tu przybył i odbywa kwarantannę w tutejszym domu zdrowia.

— Od kilku dni znajduje się w naszym porcie, francuzki okręt liniowy *Trident*, pierwszy tej wielkości, który wpłynął do naszego portu.

— Pewien Radca Ministeryalny w Ministeryum Skarbu, który, za to, że pojął za żonę swoją krewną, został exkommunikowany przez Biskupa Attyckiego, w tych dniach, skutkiem tej exkommunikacyi, otrzymał uwolnienie ze służby Państwa. Ubolewają powszechnie nad tym wypadkiem: był to bowiem jednym ze zdolniejszych i rzetelnym urzędnikiem.

— Dziennik „Obrońca” (*Sotir*), który przestał być wychodzić, znowu będzie wydawany pod dawniejszą redakcyą. Niewiadome jeszcze dążenie tego dziennika, gdyż w ogłoszeniu redakcyi nic o tém niepowiedziano; lecz zasady, których się trzymał w ostatnim czasie swojego istnienia i sposob myślenia głównego redaktora, każą się domyślać, że nowy „Obrońca” będzie miał na celu połączenie stronnictw politycznych i dzielne wspieranie tronu Królewskiego, w zupełnej jednak niezależności od Ministeryum. (A.P.S.Z.)

ТУРСЦЯ.

Konstantynopol, d. 15. Stycznia.

Nuri Effendi, były Poseł w Paryżu, a niedawno mianowany na Mustechara, d. 11 z Francyi tu przybył. Niepospolite zdolności, których urzędnik ten w różnych okolicznościach napyęknizysze dał dowody, jak równie gorliwość jego o dobro powszechne, są dostateczną rękojmią, że zamierzone przez *Reszyd Beja* reformy, całemi siłami wspierać będzie.

— Rosyyski statek parowy, *Alexandra*, który przed trzema tygodniami wypłynął ztąd do Odessy, wczora ze wszystkimi passażerami, listami i towarami tu powrócił: gdyż z przyczyny lodow niemógł wypłynąć, ani do Odessy, ani do Sewastopola. Na morzu Czarném, z przyczyny mocnego wiatru, pozbawiony został parashetu. Ostatnie burze zrzuciły miały wielkie szkody na morzu Czarném. Od wielu lat nie pamiętają tak surowey i nieprzyjazney dla żeglugi pogody.

— Kradzieże mnożą się tu w sposób zastraszający. W przeszłym tygodniu na Galacie, w śród dnia, za pomocą dobranego klucza, ukradziono 10,000 piastrow, i chociaż złodzieje bardzo dobrze są wiadomi, jednak nikt nie odważy się ich ścigać, z bojaźni zemsty ich współtowarzyszy, przez co naturalnie powiększyłaby się ich zuchwałość.

— Podług ostatnich wiadomości z Egiptu i Syrii, *Mehmed Ali* w obu krajach znaczne czyni uzbrojenia, których właściwy cel nie jest jeszcze wiadomy. Coraz więcey przekonują się, że o pojednaniu z nim w sposób pokoju, zgoła myśleć nie można: gdyż wymagania jego w tym względzie, coraz stają się większemi. Wielu nawet tego jest zdania, że on ze wszystkich sił pracuje nad tém, ażeby skutecznie zerwanie z Portą: o podobieństwie bowiem takich zamiarów niezawodnie przekonują postępowanie *Mehmeda-Ale-go* i jego syna. (A. P. S. Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W Grecyi, prócz szkół zwyczajnych początkowych, założył Rząd trzy rodzaje instytucyj naukowych wyższych, to jest: szkoły Helleńskie, Gimnazya i Uniwersytet. Instytutu Helleńskie, istniały już przed wojną Turcką; później zmienily tylko poprzedni system naukowy, zachowując dawne nazwanie. Pomiedzy gimnazjami odznacza się szczególniej Ateńskie, w którym znakomici nauczyciele wykładają nauki.

W ciągu roku 1836, spożyto w Paryżu 72,235 wołów, 17,221 krów, 77,250 cieląt, 378,351 baranów, w roku zaś 1837: wołów 70,625, krów 19,065, cieląt 78,200, baranów 378,351. A zatem w roku 1836 Paryżanie spożyli więcey wołów (1,610), w roku zaś 1837, krów (1,844), cieląt (950), baranów (7,095) więcey, niż w roku 1836. (G. R. K. P.)